

Ὁσίου Νείλου τοῦ Μυροβλήτου διδαχαί:

Περί ἀναχωρήσεως τοῦ χαρακτήρος τῆς Θεοτόκου
ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους

... καὶ οἱ δαίμονες ἔχουν νὰ κατοικήσουν εἰς τὰ ἁγιασμένα δένδρα ὅπου ἠγιασθήσαν μετὸν ἐρχομὸν τῆς Θεοτόκου· καὶ ὅποιος ἔρχεται καὶ κατοικεῖ εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος ἁγιάζεται· ἀλλὰ τὴν σήμερον ὁ ἐρχομὸς τῶν ἀνθρώπων ὄχι ὅτι δὲν ἁγιάζεται, ἀλλὰ καὶ ἀνομίας πληροῦται, καὶ ἐμίαναν τὸν τόπον τοῦτον τὸν ἅγιον, ἐπειδὴ ὁ ἐρχομὸς των δὲν εἶναι μετ' εὐθύτητα, ἀλλὰ μετ' ὄλον τῆς πονηρίας, καὶ ἐπονηρέυσαν τὸν τόπον τοῦτον, καὶ μετ' τὴν πονηρίαν σας θέλετε ἐξολοθρευθῆ ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον, οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κόπον τῆς μοναδικῆς πολιτείας, θέλουν κληρονομήσει τὴν γῆν τῶν πραεῶν· διὰ τοῦτο σὰς λέγω, ἀλοίμονον τότε εἰς τὰ ξύλα τοῦ Ὄρους τούτου, καὶ οἱ αἰσθητοὶ χαλπιῖται θέλουν κατακρημνίσουν τὸ Ὄρος τοῦτο· καὶ ποῖος θέλει τοὺς παρακινήσει νὰ ἔλθουν νὰ καταδρομήσουν τὸ Ὄρος τοῦτο; ἢ πονηρία σας τοὺς παρακινεῖ καὶ τὰ πάθη ὅπου ἐργάζεσθε, ὅπου ἐδόθηκατε εἰς τὴν μέριμναν, καὶ μακαρίζετε ὅποιον ἔχει πολλά θησαυρισμένα, καὶ ἀκούοντες οἱ λησταιὶ πῶς τὸ Ὄρος ἔχει πολλά θησαυρισμένα, ἔρχονται νὰ τὰ ἀρπάξουν, καὶ

αὐτοὶ στέκονται ἕτοιμοι, ἀλλὰ τοὺς ἐμποδίζει τώρα ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου, καὶ προσμένουν τὴν ἀναχώρησίν της· ὅχι ὀσιώτατοι πατέρες, ὅταν εὐρίσκεται ἡ βασίλισσα μέσα εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ τύχη ἐξ ἁμαρτιῶν σας νὰ ἔλθουν οἱ λησταὶ νὰ σᾶς καταδρομήσουν δύναται ἡ βασίλισσα νὰ σᾶς ἐξαγοράσῃ· ἀλλ' ὅταν αὐτὴ ἀναχωρήσῃ καὶ ἔλθουν οἱ λησταὶ, ποῖος τότε νὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ; οὐδεὶς· καὶ ἐὰν εἰπῆτε διατὶ νὰ αἰχμαλωτισθοῦμεν· ἀκούσατε τὸ παράδειγμα τοῦτο.

Πῶς ἡ Κυρία Θεοτόκος διαφυλάττει τὸ ἄγιον ὄρος, καὶ μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦς Δαιμονόφρονας ὅταν ἤλθον ἐσὼ διὰ νὰ μᾶς κουρσεύσουν ἐξ ἁμαρτιῶν μας, καὶ περὶ τῆς ἀναχωρήσεώς της

Εἷνας βασιλεὺς ἔβαλε τὴν μητέρα του βασίλισσαν εἰς μίαν ὡραίαν πόλιν καὶ ἐβασίλευσε, καὶ τὴν ἐδέχθησαν οἱ πολῖται μετὰ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν· ὕστερον ὅμως οἱ μεταγενέστεροι τὴν ἐμίσησαν διὰ νὰ κάμνουν τὰ κακά των φεληήματα, καὶ βλέποντες οἱ νοητοὶ λησταὶ πῶς ἐμίσησαν οἱ πολῖται τὴν βασίλισσάν τους, εὗρηκαν καιρὸν νὰ κουρσεύσουν τὴν πόλιν· καὶ βλέπουσα ἡ βασίλισσα, ἐπρόσταξε τὰ στρατεύματα τῆς μοναδι-

κῆς πολιτείας νὰ ἐναντιωθοῦν εἰς τοὺς ἔχ-
 θρούς, καὶ ὡς εἶδον οἱ ἔχθροὶ πῶς ἐτοιμάσθη-
 σαν εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἐθειλίασαν καὶ
 ἐσταμάτησαν τὸν πόλεμον, ἀλλ' οἱ πολῖται
 δὲν ἔπαυσαν τὴν ἀποστασίαν τους ἀπὸ τῆν
 βασιλίσσαν· τὸ δὲ στρατεύμα εἰς τὸ παρα-
 θαλάσσιον ἐπολεμοῦσαν τοὺς ἔχθρούς καὶ
 ἐνικοῦσαν, ἡ δὲ βασίλισσα ἐμακροθυμοῦ-
 σε διὰ τοὺς παλίτας· καὶ ἔμαθον οἱ κλέπτει
 τὴν ἀποστασίαν τῶν πολιτῶν, καὶ ὤρμησαν
 καὶ ἐκούρσευσαν τὰ τζαθήρια μὲ τὸ στρα-
 τεύμα· βλέπουσα ἡ βασίλισσα τὴν φθορὰν
 τοῦ στρατεύματός της ἐλυπήθη, καὶ ἔκαμε
 τρόπον καὶ τοὺς ἐξαγόρασε καὶ τοὺς ἤλευ-
 θέρωσεν ὡς ἀμνησιέκακος ὁποῦ εἶναι, καὶ
 τοὺς εὐσπλαγχνίσθη μὲ τὸ ἄπειρόν της ἔλε-
 ος, καὶ τοὺς ἐσυμμάζωξε πάλιν· καὶ αὐτὸ
 ἐγένεν ὅταν ἐξέκλιναν τῆς εὐθείας ὁδοῦ οἱ
 ἀγιορεῖται, καὶ ἐπροχώρησαν οἱ Λατινόφρο-
 νες καὶ ἤλθον καὶ ἠχμαλώτευσαν τὸ Ὄρος·
 Ἄλλοτε πάλιν ἀποστάτησαν τὰ στρατευ-
 ματα κατὰ τῆς βασιλίσσης νὰ τὴν διώ-
 ξουν, καὶ ἐμακροθύμει εἰς αὐτοὺς ἡ βασί-
 λισσα, ἀλλ' αὐτοὶ περισσότερον αὐξήσαν
 τὴν ἀποστασίαν τους, καὶ βλέπουσα ἡ βα-

σίλισσα τὸ ἀδιόρθωτον, ἀνεχώρησε με' πολὺν
 ἀναστεναγμὸν, καὶ ὡς εἶδον οἱ νοητοὶ λησταὶ
 δαίμονες τὴν ἀναχώρησίν της, ὤρμησαν ὡς ἀ-
 νήμερα θηρία καὶ ἐκούρσευσαν τὴν πόλιν με-
 ὄλον της τὸν λαόν· καὶ τὸ ἤκουσεν ἡ βασι-
 λισσα. καὶ εἶπε, τί νὰ τοὺς κάμω, αὐτοὶ μὲ
 ἐδίωξαν· πολὺ λυποῦμαι δὲ αὐτούς, ἀλλ' αὐ-
 τοὶ δὲν λυποῦνται τὸν ἑαυτὸν τους· ὅχ ὅσι-
 ώτατοι πατέρες, δὲν τὸ ἐννοεῖτε τοῦτο τί δηλοῖ;
Ὅταν ἦλθε τὸ στρατεύμα τοῦ Πάπα οἱ λα-
 τινόφρονες **Μ**ιχαήλ καὶ **Β**έκκος, καὶ ἐκούρ-
 σευσαν τὸ Ὄρος διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν τό-
 τε ἁγιορειτῶν, εὐρίσκετο ἡ βασίλισσα μέσα
 εἰς τὸ Ὄρος καὶ τὸ ἠλευθέρωσε, καὶ ἐξαγό-
 ρασε τοὺς αἰχμαλωτισθέντας, καὶ τοὺς ἐσυμ-
 μάζωξε πάλιν καὶ ἠσύχασαν· ἀλλὰ τώρα
 ὅταν ἀναχωρήσῃ ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὸ Ὄρος
 διὰ τὰς ἀνομίας καὶ παρανομίας σας, καὶ
 ἔλθουν οἱ λησταὶ δαίμονες καὶ αἰσθητοὶ
 κλέπται καὶ τὸ ἐρημώσουν, δὲν εἶναι πλέον
 τινὰς νὰ σταθῇ νὰ τὸ ἐξαγοράσῃ καὶ τοὺς
 αἰχμαλώτους, καὶ νὰ τὸ ἀποκαταστήσῃ εἰς
 τὴν πρώτην του στάσιν. **Ἡ** πόλις δηλοῖ τὸ
 Ὄρος τοῦτο· οἱ κάτοικοι εἶναι οἱ μοναχοί, βα-
 σίλισσα ἡ **Θ**εοτόκος· ἠμάρτησαν καὶ οἱ

τότε μοναχοὶ τοῦ Ὄρους· τὰ τζαδῆρια τοῦ πολέμου εἶναι ὁ ἀσκητικὸς πόλεμος, ἢ ἀμμούδα εἶναι ἢ ἄκρα ἡσυχία τῶν ἀσκητῶν· καὶ ἐβάλλθη ὁ ἀγὼν τῶν ἀσκητῶν εἰς ἄκραν ἡσυχίαν· ἐπαρέβησαν ὀλίγον, καὶ ἐγέναν ἀποστάται· τότε οἱ ἀγιορεῖται· καὶ ἦλθον οἱ λατινόφρονες καὶ ἐκούρσευσαν τὴν ἡσυχίαν τῶν ἀσκητῶν, ἐρήμασαν καὶ τὰ μοναστήρια, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς μοναχοὺς, καὶ ὅσους ἐπροσκύνησαν αὐτοὺς, τοὺς ἐφιλοδώρησαν τὰ σκεύη τῶν κουρσευμάτων καὶ τοὺς ἔκαμαν ὁμόφρονας τῶν, καὶ ἄφησαν τὸ Ὄρος ἔρημον καὶ ἀνεχώρησαν, καὶ ἔκαμε τρόπον ἢ βασίλισσα καὶ ἐσυμμάζωξε τὸν λοιπὸν λαὸν τοὺς μοναχοὺς, καὶ τοὺς ἐκατάστησε πάλιν εἰς τὸν τόπον τοῦς, καὶ τοὺς φονευθέντας ἀνέπαυσεν ἐν γῶρᾳ ζώντων· ἀλλ' ὅταν φύγη ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὸ Ὄρος τοῦτο, ποῖος γὰρ τὸ ἐξαγοράσῃ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν· εἰάν δὲν μετανοήσετε μὴν ἐλπίζετε γὰρ ἐλευθερωθῆτε ἀπὸ τῶν ληστῶν τούτους· διὰ τοῦτο σᾶς λέγω ἐκεῖ ὁποῦ γὰρ αἰχμαλωτισθῆτε, δὲν εἶναι καλλήτερα γὰρ κάμετε μίαν ἀληθινὴν μετάνοιαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός σας· μὰ ἄκαιρα χάνω τοὺς λόγους μου, διότι γὰρ

μετανοήσετε δὲν θέλετε, καὶ ἀντὶ διὰ μετά-
 νοιαν ἐπὶ τὸ χεῖρον προκόπτετε εἰς τὴν ἀπώλει-
 αν τῆς ἐργασίας τῶν ἀνομιῶν· διὰ τοῦτο σὰς λέ-
 γω ὅτι ἀκαιρα χάνω τοὺς λόγους μου, ὅπου
 σὰς ὠμίλησα καὶ ὀμιλῶ, καὶ ἐπειδὴ εἴσθε τοι-
 οὔτοι ἀμετανόητοι, ἄς προσκαλιέσωμεν τοὺς ὁ-
 σίους πατέρας νὰ τὴν προβοδώσουν. Ἐγείρε-
 σθε ὅσοι πατέρες, Πατριάρχαι, Ἀρχιερεῖς, ἱε-
 ρεῖς, μονασταί, ὁσιόαθλοι, καὶ ὅσοι ἐλάμψετε
 μὲ τὸν ἀσκητικὸν ἀγῶνα ἐν μέσῳ εἰς τοῦτο τὸ
 Ὄρος νὰ προβοδώσετε τὴν βασίλισσαν τῆς
 σωτηρίας· ἔγειρε καὶ ἐσὺ Γαβριήλ ὅσιν μετὰ
 τῶν ὁσίων πατέρων νὰ τὴν ἀποπέμψετε, ἐ-
 πειδὴ τὴν ἐκαταφρόνησαν καὶ τὴν ἀπεύγαλαν
 τὰ ἔγγονά σας ἀπὸ τὴν μερίδα τους, διὰ τὴν
 μέριμναν τῆς ἀπωλείας των· ἔλθετε πάλιν νὰ
 μὴν ἀναχωρήσῃ παραπονεμένη καὶ καταφρονη-
 μένη, καθὼς ἐσεῖς τὴν ἀπευγάλετε καὶ τὴν
 ἀπεδιώξατε ἀπὸ τὸ Ὄρος τοῦτο μὲ τὴν ἀπο-
 στασίαν τῶν παραβάσεων καὶ παρανομιῶν
 σας· πλὴν προσμένει ἀκόμη τὴν μετανόησας
 ὡς εὐσπλαγχνος ὅπου εἶναι νὰ μὴν ἀπωλεσθεῖ-
 τε· σὰς προσμένει ἕως αὐρίου, καὶ εἰάν δὲν με-
 τανοήσετε θέλει σὰς ἀπευγάλει ἀπὸ τὴν με-
 ρίδα τῆς, καὶ οἱ νοητοὶ καὶ αἰσθητοὶ λησταί

προσμένουν ὡς θηρία ἀνήμερα γὰ πηδῆσουσιν μέ-
 σα γὰ σᾶς αἰχμαλωτήσουσιν καὶ γὰ σᾶς κουρσεύ-
 σουσιν· ἀλλὰ μὲ ποῖον τρόπον θέλει εὐγῆ ἀπὸ τὸ
 μέρος σας; ἢ ἀναισθησία σας θέλει αἰσθάνεται
 τὴν ἀναχώρησίν της, καὶ ἢ αἰσθησις θέλει σκο-
 τίζεται γὰ μὴν αἰσθάνεται τὴν ἀναχώρησίν της,
 ἐπειδὴ καὶ ἐσκοτίσθη ἢ αἰσθησις τῶν μοναχῶν
 ἀπὸ τὴν μέρμεραν τῶν βρωτικῶν φροντίδων· κα-
 θὼς οἱ Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν τὸν Σωτῆρα καὶ θεὸν
 αἰσθάνθησαν πῶς ἔχασαν τὸν εὐεργέτην τοῦς,
 καὶ τὸν ἐξεφάυλησαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, καὶ ἠπί-
 στησαν τὴν ἐγερσίην του καὶ τὴν ἐσυχοφάντη-
 σαν, καὶ κάποιος ἄνθρωπος τοῦς εἶπε, ὅτι ἐσεῖς
 μὲ τὸ γὰ λέγετε πῶς ἐτόλμησαν οἱ μαθηταί του
 ἀπὸ μέσα πόσων στρατιωτῶν γὰ τὸν κλέψουν,
 ἐσεῖς μὲ τοῦτο κηρύττετε τὴν ἀνάστασιν τοῦ
 Χριστοῦ, διότι αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον γὰ γίνῃ,
 καθὼς καὶ ἐσεῖς θεὸν ἐγνωρίσετε τὴν Δέσποι-
 ναν τὴν σκέπην καὶ φυλακτῆριόν σας· ὡ ὁ-
 σιώτατοι πατέρες, ἢ Δέσποινα θέλει ἀναχω-
 ρήσῃ ἀπὸ ἐδῶ μέσα, μὴ ἀλαίμονον εἰς ἐσᾶς ὁ-
 ποῦ ἐκάμετε ἀρχὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας· καὶ
 καθὼς ἐκάμετε τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπωλείας, ἔτσι
 κάμετε καὶ ἀρχὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας· εἰ δὲ μὴ,
 εἰ δὲ μὴ, εἰ δὲ μὴ, γὰ ἠξεύρετε καλὰ θέλει σᾶς

ἀφῆσθαι ἢ σωτηρίαν σας ἐν φυγῇ· καὶ πῶς θὰ φύγη, μὲν κρότον φοβερόν καὶ τρομερόν· καὶ ἀπὸ τοῦ θέλει ἐν εὐγῇ αὐτὸς ὁ κρότος; ἀπὸ τὴν ἀναίσθησίαν θέλει εὐγῇ· διότι ἡ ἀναίσθησία θέλει αἰσθάνεσθαι τὴν ἀναχώρησίν της καὶ ἐν φόβῳ· καὶ ἐν τρέμῃ πῶς θέλει μείνη χήρα καὶ ὄρφανή, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦτο.

Ἦτον μία κόρη ὠραιοτάτη, καὶ εἶχε ἀνδρα κακῆς διαθέσεως, καὶ τοῦ ἦλθεν ὀργὴ βασιλικὴ καὶ τὸν ἐξόρισαν, καὶ ὕστερον μετὰ καιρὸν τὴν ἐπέηρεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπέρασεν μὲν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην καὶ πολλὴν ὁμόνοιαν· ἀλλ' ὕστερον ἀπέθανεν ὁ νέος καὶ ἐπήγαυαν ἐν τῷ θάψον, καὶ ἐνθυμουμένη τὴν καλωσύνην καὶ ἀγάπην του, ἐκκόπτετο πικρῶς καὶ ἐθρήνει τὴν χηρείαν της, καὶ φοβουμένη μήπως καὶ ἔλθῃ ὁ πρῶτός της κακώτερος ἀνδρας καὶ τὴν τυραννεῖ ὡς τὸ πρότερον, ἐπόθει ἐν ἀποθάνῃ καὶ αὐτῇ.

Ἦ ἐξήγησις εἶναι αὕτη.

Ἦ κόρη εἶναι τὸ Ὄρος· ὁ κακώτερος ἀνδρας ἦτον οἱ Τσακωνῆται, ὅπου ἐκατώκουν ἐδῶ ἀσεβεῖς καὶ ἀπίστοι, καὶ ἔπεσαν εἰς ὀργὴν βασιλικὴν, καὶ ἐξορίσθησαν ἀπὸ τοῦ Ὄρος τοῦτο, καὶ ἔμεινεν εἰς καιρὸν ἔρημον· ὕ

στερον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε μοναστή-
 ριον, καὶ μετὰ καιρὸν ἦλθεν ἡ χάρις τοῦ πανα-
 γίου Πνεύματος καὶ ἐκατοίκησεν ἐσω, καὶ ἡ-
 γιάσθη τὸ Ὄρος μετὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς Θεο-
 τόκου ἕως τῶρα· ἀλλὰ τὴν σήμερον τὸ ἐμό-
 λυναν μετὰ τὰς φαύλας πράξεις τῆς ἀδικίας
 ἀρπαγῆς καὶ ἀκαθαρσίας, μέριμναν καὶ ψη-
 σαύρισιν, καὶ ἠβουλήθη νὰ ἀναχωρήσῃ· ἀλ-
 λά μετὰ ποῖον τρόπον; Ὄρα καλῶς· ὄχ ὀσιώτα-
 τοι πατέρες, ἡ ἀναχωρήσις τῆς σωτηρίας εἶ-
 ναι αὕτη. Πρῶτον ἔχει νὰ κλονίζεται τὸ Μο-
 ναστήριον ὅπου κατοικεῖ ὁ χαρακτῆρὸς τῆς
 ἕως ὀλίγον καιρὸν, καὶ αὐτὸ σημαίνει πῶς θέ-
 λει αἰσθάνεται ἡ ἀναισθησία, ὅτι ἔχει νὰ δυ-
 στυχεύσῃ τὸ φυλακτήριόν τῆς ὅπου τὴν ἐφύ-
 λαξεν ἕως τὴν σήμερον· καὶ ὕστερον μετὰ τὸν
 κλόνον τοῦτον, ἔχουν νὰ δώσουν κλόνον φο-
 βερὸν ὅλα τὰ ξύλα τὰ πεφυτευμένα, καὶ νὰ
 στραφοῦν ὅλα τὰ ριζωμένα δένδρα κατὰ τὴν
 βασιλίссαν ὡς προσκύνημα τῆς προβοδῶσεως·
 καὶ ὁ Ἄθωνας θέλει κτυπᾶ κρότον φοβερὸν,
 καὶ νὰ εὐγάλη βοήν λεπτήν· καὶ ὅταν εὐῆγῃ
 ὁ χαρακτῆρας τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
 κου, θέλει γίνῃ σημεῖον φοβερὸν καὶ τρομε-
 ρόν· ἡγουν ἔχουν νὰ γείρουν ὅλαις ἡ Ἐκ-

κλησίαις κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς σωτηρίας ὡς προβόδισμα τῆς βασιλείου τῆς σωτηρίας· διὰ τοῦτο σᾶς λέγω πῶς ἡ ἀναίσθησία θέλει αἰσθάνεται, ἀλλ' ἡ αἰσθησις θέλει σκοτίζεται καὶ νὰ μὴν τὸ γνωρίζει πῶς ἀναχωρεῖ ἡ σωτηρία, μὲ τὸ νὰ ἔγιναν ἀναίσθητοι ἔσκοτισμένοι ἀπὸ τὴν μέριμναν τῶν γηίνων, καὶ διὰ τοῦτο δεῖν θέλουν αἰσθανθῶν τὴν ἀναχώρησιν τῆς. Ὅρα καλῶς.

Σᾶς λέγω καὶ τοῦτο, ὅτι ἐν ὅσῳ εὐρίσκεται ὁ χαρακτῆρας τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου ἐν μέσῳ εἰς τὸ Ὅρος τοῦτο, νὰ μὴν τολμήσῃ τις νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Ὅρος τοῦτο καὶ καθὼς σκεφθῆν τις νὰ εὐγῆ ἀπὸ τὸ Ὅρος τοῦτο, εὐθὺς θέλει ἔλθῃ εἰς αὐτὸν ἡ καταδίκη φυγῆ τε καὶ σώματι· ἀνίσως ὅμως ἢ ἰδῆτε πῶς ἀνεχώρησεν ὁ χαρακτῆρας ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἀπὸ τὸ Ὅρος, πηγένετε ἢ ἔσεῖς ὅπου ὀρέγεσθε, μόνον τὸ ἐπαγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας νὰ φυλάττετε ὅπου εὐρίσκεσθε. Μὴ νομίζετε ὡς ὀσιώτατοι πατέρες ὅτι σᾶς ξεφαιλίζω πρὸς καταφρόνησιν, ὄχι ὄχι οὐχὶ πρὸς καταφρόνησιν σᾶς ξεφαιλίζω, ἀλλὰ πρὸς διάρθρωσιν σᾶς ὀμιλῶ· ὡς κόκκον συναπτεως σᾶς ὀμιλῶ, ἐπειδὴ ἀπὸ λόγου μὲν σᾶς

528

ἠμίλησα ὡς κόκκον συνάπτεως τὸ παρά μι-
κρόν, μόνον ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἐγὼ με' τούτους
τούς λόγους διὰ τὰ σᾶς τούς παραστήσω, καὶ
σᾶς τούς ἐπαράστησα ὡς καλὸς διδασκαλός...

Ἄπο τίς διδαχές τοῦ Ὁσίου Νείλου τοῦ Μυροβλήτου

*Τὸ παρόν κείμενο εἶναι ἀπόσπασμα ἐξ ἀντιγραφῆς
ὀλοκληρωθείσης τὸ 1906, παρά Ἰακώβου Τερομονάχου
τῆς Σκίτης τῶν Ἰβήρων, φυλασσομένης εἰς τὸ Διονουσιάτικον
κελλήιον Ἁγίου Νικόλαος, τῶν Καρυῶν Ἁγίου Ὁρους.*

Σημείωση ΛΜΔ:

Ο ὀσιος Νείλος ο οποίος ἐζησε γύρω στα 1600, δὲν ἔγραψε ο ἴδιος τις διδαχές του ὄσο ζούσε. Τις ἔδωσε, μετὰ την κοίμησή του, στον επίσης μετὰ την κοίμησή του ὀσίου γενόμενο μαθητὴ του Θεοφάνη, τον ὀποἴο γιάτρεψε πρώτα ἀπὸ δαιμόνιο που τον εἶχε καταλάβει, καθὼς και ἀπὸ σωματικές ασθένειες. Ο Θεοφάνης ἔλαβε την εντολή να τις υπαγορεύσει, (ιδιαίτερα τη συνοπτική διδασκαλία στο τέλος του τόμου), με τη σειρά του σε κάποιον μορφωμένο, για να τις καταστήσει γραπτὸ λόγο, διότι ο ἴδιος ο Θεοφάνης ἦταν ἀγράμματος. Ἐπειδὴ κατὰ τη μετάδοση κάποιον νόημα μπορούσε να παραφθαρεί, ο Ἁγιος Νείλος χρησιμοποίησε πολλές παραβολικές ιστορίες σαν ἐπεξηγηματικές των λόγων του. Ἴσως το πρώτον γραπτὸ κείμενον να εἶναι αὐτὸ που φυλάσσεται στην Ι. Μονὴ Ζωγράφου του Ἁγίου Ὁρους. Ἀπὸ ἐκεῖ, οἱ Ρῶσοι ἔλαβαν και ἔχουν κάποιον ἀξιόπιστον ἀντίγραφον στα χέρια τους. Το κείμενον του παρόντος ἀντιγράφου εἶναι ἴδιον στη βάση του με ἀποσπάσματα τὰ ὀποἴα ἀναφέρουν κατὰ καιροὺς διάφοροι Ρῶσοι μελετητές. Ἐπίσης το μελέτησαν πνευματικά ἀναστήματα του Ἁγίου Ὁρους ὀπως ο παπὰ Ἐφραίμ ο Κατουνακιώτης, ο ὀποἴος εἶχε ἄλλες τρεις ἀντιγραφές μελετήσει, και κατέληξε να το ἀξιολογήσει σαν τὸ πιο αὐθεντικὸ ἀπὸ τὰ γνωστά.

Πρέπει να ληφθεῖ υπ' ὀψιν ὀτι ἀν δὲν διαβάσει κανεῖς ὀλο τὸ κείμενον, τὸ ἐκφραστικὸ ὕφος του ἀντιγραφέα μπορεῖ να προκαλέσει κάποιον μικρομπερδέματα. Π.χ. Στο θέμα του στρατεύματος του πάπα, ἀναφέρει ο ἀντιγραφέας "το στρατεύμα του πάπα οἱ λατινόφρονες Μιχαήλ (ο αυτοκράτωρ) και Βέκκος (ο πατριάρχης)." Με αὐτὸ ὀμως ἀπλῶς ἐννοεῖ τὸ ὑπὸ τας ἐντολὰς των στρατεύμα, και ὀχι τους ἴδιους τους ἀναφερόμενους (προσωπικά). Ὀπως ἐπίσης σε ἄλλη θέση (σελ.142) λέει "οἱ μύρια μωριάδες των μωριάδων των βεελζεβούλιδων ἦλθον και ἔλαβον τὴν μορφήν του ἀνθρώπου, και ἐγιναν βασιλεῖς της γης, ο Διοκλητιανός και ο Μαξιμιανός, τὸ ζεύγος του διαβόλου". Ἐδῶ οἱ ἀναφερόμενοι αυτοκράτορες δὲν ἦταν βέβαιον δαίμονες. Ἀλλὰ ἐξαπατώντας οἱ δαίμονες τους ἀνθρώπους ἐμφανιζόμενοι σ' αὐτοὺς με μορφή ἀνθρώπινη, τόσο πολὺ ἐπιστεύθησαν ἀπὸ αὐτοὺς τους εἰδωλολάτρες αυτοκράτορες, ὀστε τους κατέστησαν ὑποχείριά τους, και κατοίκησαν μέσα τους. Κατὰ ἀναλογίον κατὶ παρόμοιον θα συμβεῖ με τον Ἀντίχριστον, μόνον που σ' αὐτὸν θα κατοικήσει ο ἴδιος ο Σατανάς.

Ειδικότερα, για το παρατιθέμενο απόσπασμα, ας σημειώσουμε τα εξής.

1. Οι χαλπίται είναι μάλλον χαλοποιήται, δηλαδή αυτοί που χαλάνε, κάνουν χαλασμό. Ο Άγιος απειλεί πολλές φορές με **παιδευτική** ή και **εξολοθρευτική** τιμωρία τους Αγιορείτες αν πέσουν σε αμέλεια, και με την πολυμέριμη καθημερινή ζωή τους ξεχάσουν το σκοπό για τον οποίο ήρθαν στο Άγιον Όρος.

2. Απειλεί με **επιδρομή** κατά του Αγίου Όρους, **όταν θα διαφημίζονται οι θησαυροί του**, κάτι που επιτάθηκε μάλλον στις ημέρες μας, λόγω και των πολλών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης. Η **“καταδρομή”** όπως την λέγει είναι μία παιδευτική τιμωρία. Τέτοιου είδους τιμωρίες μπορεί να θεωρηθεί ότι έγιναν και θα γίνονται κατά καιρούς στη διάρκεια ζωής του Αγίου Όρους. Π.χ. έγιναν από πολέμους, τοπικούς και γενικούς, από πειρατές κλπ.

Στο εδώ κείμενο **εκτός από αυτές τις παιδευτικές τιμωρίες** υπάρχει σαφής αναφορά σε **εξολοθρευτική τιμωρία**, η οποία θα γίνει όμως κατόπιν προειδοποίησης, **αντιληπτής κατά το πνευματικό μήνυμά της, μόνο από τους ευσεβείς μοναχούς**. Για να γίνει πιο έκδηλη η διαφορά των δύο ειδών των δοκιμασιών παρατίθεται το παράδειγμα της επιβουλής και τότε καταδρομής στο Άγιον Όρος των Λατινοφρόνων με την στήριξη από τους Μιχαήλ και Βέκκο, και μας πληροφορεί ότι τότε η Παναγία ήταν μέσα στο Άγιον Όρος με τη χάρη της, και ότι έγινε ήταν παρωδικό (παιδευτικό). Η ίδια η Παναγία προειδοποίησε τότε τους πατέρες ότι **“έρχονται οι εχθροί του Υιού μου”**, και μετά τη θυσία των Ζωγραφετών και Ιβηριτών Πατέρων, του Πρώτου του Όρους Κοσμά, και άλλων πολλών, απεκατέστησε το Όρος στην προηγούμενη τάξη του. Όταν φύγει η χάρη της, που τώρα όπως η ίδια η Παναγία δήλωσε, έχει σαν εμφανές σημείο, την εικόνα της στην Ιερά Μονή Ιβήρων, την αποκαλούμενη Πορταϊτίσα, τότε θα γίνει πολύ μεγάλο και ανεπανόρθωτο κακό. Τότε πλέον οι ευσεβείς Αγιορείτες θα πρέπει να φύγουν από το Όρος, διότι θα ακολουθήσει η καταστροφή του. Ο όσιος Νείλος λέγει ότι δεν θα αισθανθούν, παρά μόνον οι ολίγοι ευσεβείς το πνευματικό μήνυμα του κινδύνου. Γι αυτό η εξωτερική αίσθηση την οποία ονομάζει “αναισθησία” θα το πληροφορηθεί, αλλά δεν θα το συνειδητοποιήσει, διότι θα λείπει η εσωτερική, πνευματική, πληροφορία η οποία είναι η όντως αίσθηση.

Στο Ευαγγέλιο αναφέρονται τα λόγια του Κυρίου: **“ο έχων ώτα ακούειν ακουέτω”**, δηλ. όποιος έχει αυτιά που έχουν τη δυνατότητα να συνηθειοποιούν το πνευματικό νόημα των ακουομένων, ας ακούσει. (Ματ. Ια-15). Ακόμη: **“και τότε πληρωθήσεται αυτοίς η προφητεία Ησαΐου η λέγουσα, ακοή ακούσετε και ου μη συνήτε, και βλέποντες βλέπετε και ου μη ίδητε”** (Ματ. Ιγ-14). Με τον ίδιο τρόπο μιλάει για αναισθητες αισθήσεις και ο Άγιος Νείλος ο Μυροβλύτης.

Από τα λεγόμενα του Αγίου προκύπτει ακόμη, ότι θα συμβούν διάφορες δονήσεις και σεισμοί, και η όλη αναχώρηση του χαρακτήρος (εικόνας) της Θεοτόκου θα συσκιασθεί. Έτσι πχ κάποιοι θα λένε ότι εκλάπη η εικόνα, ή χάθηκε κάτω από ερείπια και δεν ξέρουμε που είναι κλπ.

Κατά σειρά τα φαινόμενα θα είναι:

1. Δονήσεις με ορατό κέντρο την Ιερά Μονή Ιβήρων του Αγίου Όρους.
2. Όλα τα δένδρα θα γείρουν προς το μέρος που θα φεύγει η εικόνα της Θεοτόκου.
3. Από τον Αθωνα θα ακούγεται λεπτή βοή (σαν συριγμός), και φοβερός κρότος.
4. Μετά την αναχώρηση της εικόνας, και μαζί της χάρης της Θεοτόκου, θα γίνει άλλος σεισμός που θα πάρουν όλα τα ιερά των εκκλησιών κλίση, κατά την διεύθυνση της αναχώρησης της Παναγίας.

Προφανώς αυτά τα πολύ δυσάρεστα, θα γίνουν κοντά στο τέλος του κόσμου, διότι τότε οι πολλοί, ακόμη και το Άγιον Όρος στην πλειοψηφία του, θα έχουν πνευματικά πάρει τον κατήφορο. Τελικά, μετά από σεισμό, **το Άγιον Όρος θα βυθισθεί**, όπως γράφεται σε άλλη σελίδα (217), η οποία παρατίθεται στη συνέχεια. Αυτή η άποψη είναι από παράδοση γνωστή στο Άγιον Όρος, και η γεννιά μας την άκουσε από παλιούς ασκητές, όπως τον γέροντα Αρσένιο, τον συνασκητή του γέροντος Ιωσήφ του σπηλαιώτη, ο οποίος εκοιμήθη στην Μονή μας, του Αγίου Διονυσίου (το 1983). Τα γεγονότα των σεισμών στο τέλος του κόσμου, αναφέρονται στο Ευαγγέλιο και την Αποκάλυψη, τους Προφήτες και τους Πατέρες της Εκκλησίας. Λίγο πριν την άνοδο του Αντιχρίστου στην εξουσία, θα γίνουν φοβεροί σειμοί και καταποντισμοί παραθαλασσίων περιοχών. (Υπάρχουν σχετικές αναφορές στον τόμο των Προφητειών υπό ΛΜΔ). Η καταβύθιση του Αγίου Όρους, τότε, δεν θα επιτρέψει την βεβήλωσή του από τον Αντίχριστο. **Προς το παρόν όμως πιθανές είναι οι ενδιάμεσες παιδαγωγίες, τις οποίες ο Άγιος Νείλος ονομάζει καταδρομές**. Η τελική συμφορά δεν μπορεί να έλθει πριν την αναλαμπή της Ορθοδοξίας, που θα γίνει μετά το γενικό ή 3ο παγκ. πόλεμο, και την μετέπειτα γενική χαλάρωση των ηθών, και την επικράτηση της φιλοσαρκίας αντί της φιλοθεΐας. -ΛΜΔ

*Συστάσεις τοῦ Ὁσίου Νείλου στοὺς Ἀγιορείτες,
καὶ περὶ τοῦ τρόπου καταστροφῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους.*

Ἀπὸ τὴν σελ. 217:

Ἀκούσατε ὦ σεβασμιώτατοι μοναχοί, σᾶς ἐρωτῶ ὅλους καὶ σᾶς λέγω, ὅτι νὰ φυλαχθῆτε καὶ νὰ φυλάξετε ἀκριβῶς μετὰ καθαρότητα τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, καὶ τὰς ἐντολάς τῆς σωτηρίας ἀπαρασάλευτα, διὰ νὰ μὴν γίνεσθε αἴτιον σκανδάλου εἰς τοὺς χριστιανούς· εἰ δὲ μὴ, εἰ δὲ μὴ, εἰ δὲ μὴ καὶ δὲν ἀκούσετε τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ δὲν ἐπιστρέψετε εἰς τὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας, καὶ δὲν κρατήσετε τὴν μετανοίαν ὡς περ τοὺς Νινευίτας, ἔχετε νὰ δῶσετε σκανδάλον μέγα εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ θὰ θεωροῦν ἀπὸ μακρόθεν τὸν τόπον τοῦτον ἕκ τῆς θαλάσσης καὶ στερεᾶς, καὶ νὰ δείχνουν μετὸν δάκτυλόν τους τὸν τόπον τοῦτον καὶ νὰ λέγουν· εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἑκατοικοῦσαν ἄνθρωποι ἐνάρετοι καὶ ἅγιοι μοναχοί, ὅπου ἐκρατοῦσαν ζωὴν ἀμόλυντον καὶ ἐρημικὴν, μετὰ ἄκραν ἡσυχίαν διαίγοντες, ὅπου δὲν ἐχόρταναν ἄρτον εἰς ὅλην τους τὴν ζωὴν, καὶ τῶρα ἑκατήντησεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, καθὼς λέγουν καὶ τὴν σήμερον διὰ τὰ Σόδομα καὶ Γόμορρα τὰ τοιαῦτα· ἡγουν εἰάν δὲν μετανοήσετε, θέλει καταποντισθῆ τοῦτο τὸ Ὅρος ...